



CRNA GORA
VRHOVNI SUD

I Su br. 68/24-V
Podgorica, 15.03.2024. godine

ZAPISNIK

sa Opšte sjednice Vrhovnog suda Crne Gore, održane 15.03.2024.

Sjednica je počela u 10:00 časova, u Svečanoj sali Vrhovnog suda Crne Gore.

Opštom sjednicom predsjedava vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore, dr Vesna Vučković.

Prisutne sudije Vrhovnog suda Crne Gore - Vesna Jočić, Seka Piletić, Nataša Božović, Radojka Nikolić, Tatjana Ljujić, Milenka Seka Žižić, Jelena Čabarkapa, Snežana Vukčević, Zoran Šćepanović, Nevenka Popović, Katarina Ourdić, Marijana Pavićević, Senka Danilović i Jelena Ružičić.

Uvodnom dijelu sjednice ne prisustvuju sudije Vrhovnog suda Crne Gore, dr Ranko Vuković i Ana Vuković. Imenovane sudije će pristupiti Opštoj sjednici, po pozivu.

Zapisnik vodi sekretarka suda, Ksenija Jovićević Korać.

Opšta sjednica je održana u Svečanoj sali Vrhovnog suda Crne Gore.

Vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je konstatovala da kvorum za rad sjednice postoji i stavila predlog dnevnog reda na glasanje.

Obavijestila je sudije da je odobrila audio snimanje toka Opšte sjednice, sa čim su se sudije saglasile. Transkript sa sjednice će se priložiti spisima predmeta, nakon izrade.

Za Opštu sjednicu predložen je sljedeći

DNEVNI RED

1. Usvajanje zapisnika sa sjednice od 29.01.2024. godine i 02.02.2024.;
2. Obavljanje razgovora sa prijavljenim kandidatima za izbor predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore, sudijama Vrhovnog suda Crne Gore, dr Rankom Vuhićem i Anom Vuković;
3. Izbor Komisije za glasanje;
4. UNrdivanje rezultata glasanja;
5. Utvrdivanje predloga za izbor predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore.

Konstatuje se da je predloženi dnevni red usvojen jednoglasno.

Tačka 1

Usvajanje zapisnika sa sjednice od 29.01.2024. godine i 02.02.2024.

Bez primjedbi.

Konstatuje se da je nacrt zapisnika sa Opšte sjednice od 29 01.2024. godine i 02.02.2024. godine, usvojen jednoglasno.

Tačka 2

Obavljanje razgovora sa prijavljenim kandidatima za izbor predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore

Vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je informisala sudije da je primila dopis nevladine organizacije Akcija za ljudska prava, koja je zatražila da njen predstavnik prisustvuje Opštoj sjednici, u dijelu koji se odnosi na razgovor sa prijavljenim kandidatima za predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore.

Imajući u vidu da prisustvo javnosti Opštoj sjednici nije propisano odredbama Poslovnika o radu Opšte sjednice, pozvala je sudije da se izjasne u odnosu na podnijeti zahtjev.

Sudija Snežana Vukčević je pitala da li su kandidati obaviješteni o tome i da li su se saglasili sa tim, napominjući da to ranije nije bio slučaj.

Vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je odgovorila da ranije nije bilo takvih zahtjeva. Imajući u vidu konkretnu situaciju, postavila je pitanje da li Opštu sjednicu treba otvoriti za javnost, ističući da se na svakoj Opštoj sjedni-

ci vodi zapisnik, kojem se može pristupiti putem zahtjeva za slobodan pristup informacijama.

Sudija Seka Piletić je postavila pitanje cjelishodnosti prisustva javnosti i u budućim slučajevima, ukoliko bi se takav zahtjev danas odobrio, kada se bude raspravljalo o drugim pitanjima iz nadležnosti Opšte sjednice U slučaju odbijanja zahtjeva, treba navesti valjane razloge.

Sudija Radojka Nikolić se saglasila sa iznijetim mišljenjem

Vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je ukazala da se podnosilac zahtjeva pozvao na Poslovnik i zakon, bez navodenja konkretnih odredaba Napomenula je da su predstavnici ove nevladine organizacije prisutni na sjednicama Sudskog savjeta, kada se vode intervjui sa kandidatima, jer je Sudski savjet to regulisao Poslovníkom o radu. Vrhovni sud nije ovo pitanje regulisao Poslovníkom o radu Opšte sjednice pa se može razmisliti i o eventualnim izmjenama Poslovníka u tom pravcu

Sudije Milenka Seka Žižić i Vesna Jočić su se saglasile.

Sudija Jelena Ružićić je istakla da razumije potrebu da sjednica bude transparentna i da se javnost upozna, jer izbor predsjednika Vrhovnog suda traje dugo, zbog čega se opravdano stvara utisak da se nešto na sjednici ne želi podijeliti sa javnošću. Saglasiće se sa stavom koji zauzme većina sudija.

Sudija Seka Piletić je navela da podnosilac zahtjeva može izvršiti uvid u zapisnik sa Opšte sjednice, na osnovu zahtjeva za slobodan pristup informacijama, čime će se zadovoljiti potreba da javnost ne bude uskraćena

Sudija Vesna Jočić je kazala da je tačno da se može stvoriti takav utisak, ali da zapisnik sa Opšte sjednice može biti dostupan po zahtjevu.

Nakon diskusije, vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je predložila da se zaključi da Poslovnik o radu Opšte sjednice ne predviđa mogućnost prisustva javnosti sjednici, da će Opšta sjednica raditi na izmjenama i dopunama Poslovníka o radu, te da se na ovaj način postupalo prema svim kandidatima do sada. Ukoliko podnosilac zahtjeva za prisustvo Opštoj sjednici naknadno podnese zahtjev za slobodan pristup informacijama, zapisnik sa Opšte sjednice će se učiniti dostupni.

Opšta sjednica je jednoglasno odlučila da se podnosiocu zahtjeva, nevladinoj organizaciji Akcija za ljudska prava ne odobri prisustvo na Opštoj sjednici, imajući u vidu gore navedene razloge.

Sekretarka suda, Ksenija Jovičević Korać, ovlaštena je da usmeno obavijesti predstavnika podnosioca zahtjeva o navedenoj odluci Opšte sjednice.

Nakon kratke pauze, konstatuje se da je sudija Vrhovnog suda, dr Ranko Vukić, kandidat za predsjednika Vrhovnog suda, pristupio Opštoj sjednici, u 10:20 h.

Vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je pročitala podatke iz biografije kandidata Vukića, uključujući detaljne podatke o stručnom usavršavanju, dodajući da je Opštoj sjednici dostavljen i Program rada kandidata. Pozvala je kandidata Vukića da, ukoliko želi, nešto doda, te da se osvrne na Program rada, prije nego što mu sudije postave pitanja

Kandidat Vukić je kazao da mu je čast i zadovoljstvo da bude kandidat za predsjednika Vrhovnog suda, imajući u vidu radni staž. Ukazao je da je podnio Program rada, u kojem je istakao ciljeve koje će ispuniti u slučaju da bude izabran za predsjednika Vrhovnog suda. Vrhovni sud je najviša sudska instanca u državi i njegova prvenstvena funkcija je da rješava predmete iz svoje nadležnosti. Kako bi se obezbijedila potpuna funkcionalnost pravosuda, potrebno je obezbijediti efikasnost u rješavanju starih i svih drugih predmeta, po redosljedu, kako je to određeno Poslovníkom o radu, prema prioritetima. Dalje je naveo da je, zbog objektivnih okolnosti, ovaj sud bio u zastoju, jer je došlo do odlaska većeg broja sudija Vrhovnog suda u penziju. U tom vremenskom periodu, došlo je do nagomilavanja predmeta, što je sačekalo novoizabrane sudije, nakon iscrpljujućeg konkursa, koji je trajao godinu dana, do mai1a 2022. godine. Konkretno, u cilju poboljšanja organizacije rada ovog suda, istakao je da bi napravio Plan rješavanja starih predmeta, utvrdio orjentacionu normu za svakog sudiju a u slučaju velikog priliva predmeta zbog raširene nadležnosti suda, zatražio bi od Sudskog savjeta da se obezbijede finansijska sredstva za prekovremeni rad, kako bi ovaj sud ostao ažuran u svom postupanju.

Nadalje, od Sudskog savjeta bi zatražio povećanje broja sudija, kako bi se formirala sva četiri odjeljenja: Krivično, Gradansko, Privredno i Upravno. Imajući u vidu da su svi predmeti podjednako važni, na mjesečnom nivou bi se donosio Plan rada za svako tromesječje. To bi se odnosilo i na nižestepene sudove, posebno na osnovne i više sudove, jer bi podsticao i nagrađivao sudije koje završavaju efikasno i na zakonit način predmete iz svoje nadležnsoti. Samo na taj način, kada imaju izuzetno dobre uslove rada, sudovi mogu imati dobar rezultat. Drugo pitanje je pitanje zarada sudija. Smatra da su sudije nepravedno svrstane u Zakonu o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, umjesto u posebnom zakonu. Treba raditi i na rješavanju stambenog pitanja sudija1 u okviru Zakona o Sudskom savjetu i sudijama Pitanje koje je značajno je i pravo na penziju, na koje pitanje je skrenula pažnju i Evropska

komisija, jer se forsiraju obaveze, ali ne i prava. To pitanje treba da ude u poseban Zakon o sudijama, da sudije imaju pravo da rješavaju stambene potrebe. Ponovio je značaj pitanja o pravu sudije na penziju. Naime, Francuska ima zakon, shodno kojem se sudijama daje pravo na socijalnu i ekonomsku sigurnost, tako što se penzija izjednačava sa posljednjom platom. U Crnoj Gori nema mnogo sudija i o tom rješenju treba ozbiljno razmisliti. Posebni zahtjev će biti formiranje sudske policije u zgradi, imajući u vidu da do sada pokušaji nisu rezultirali kvalitetnim zakonskim rješenjem. Preko svoje Službe obezbjeđenja, mogli bi da pratimo dešavanja u sudu. Takođe, treba forsirati mirno rješavanje sudskih sporova putem medijacije i na drugi zakonom predviđen način, čime bi se rasteretili sudovi velikog broja predmeta. Takođe, radio bi na unaprijeđenju informacionog sistema sudstva. Podnijeće inicijativu da se položaj Vrhovnog suda i sudija unaprijedi Ustavnom promjenom, gdje bi im bilo omogućeno da predlažu Zakono o radu sudova, kao u slučaju Bosne i Hercegovine, pogotovo kada je u pitanju budžet, što je važno za normalno funkcionisanje suda. Insistirao bi na većoj edukaciji preko Centra za obuku u sudstvu i Državnom tužilaštvu, kao i na prisustvu regionalnim konferencijama iz oblasti, koje su veoma značajne za rad suda, i od strane redovnih sudova, jer se tako primjenjuju već stečena iskustva država u regionu i šire.

Nadalje, omogućio bi reformu PR Službe, koja bi blagovremeno reagovala i obavještavala javnost o aktivnostima suda, koje su od značaja za rad ovog suda i svih sudova. Kandidat Vukić je posebno istakao tačku 11 iz Programa rada, koja je posevećena ocjenjivanju sudija. U najnovijem Nacrtu Zakona o Sudskog savjetu i sudijama, insistira se na ocjenjivanju sudija Vrhovnog suda, koji zahtjev je uputila Venecijanska komisija, pa treba obratiti posebnu pažnju na to pitanje. Kandidat Vukić je napomenuo da, uprkos činjenici što je u susjednoj državi, Republici Hrvatskoj, od 2011. godine rješenje da se sudije ocjenjuju samo prilikom napredovanja, to se ne odnosi na sudije Vrhovnog suda. Dakle, i pored postojanja pravnog sistema Evropske unije, koji ima takve odredbe, i dalje se od strane Ministarstva pravde insistira da prihvatimo odredbe koje nas optetrećuju. Dolazimo u situaciju da ocjenjujemo sami sebe, svake pete godine, čime i mi ulazimo u sistem ocjenjivanja sudija. Smatra da se postojećim mehanizmom daju potrebne garancije za rad, a da se na ovaj način ne može postići efekat. Ukoliko ovo rješenje opstane, zalaže se da prednost imaju objektivne u odnosu na subjektivne kategorije. Na kraju, istakao je i pitanje izbora sudija osnovnog suda. U tom slučaju je najveća nelogičnost gdje se vrši izbor kandidata za sudiju, a ne sudije, te da smo došli u situaciju da je naše zanimanje ostalo nepopularno, jer 25% sudijskih mjesta nije popunjeno, a čak se razmišlja i o ukidanju nekih manjih sudova, što nije dobro, jer smo maksimalno otežali izbor sudija. Ukazao je da niko nije protiv toga da se provjeri njihovo znanje, ali je nelogično da se ne omogući lieu koje je prošlo sve obuke i testove da vrši funkciju. Na ovaj način se uvodi jedna vrsta probnog rada. Kandidat Vukić je podsjetio da je nekada bilo dru-

gačije, sudije su odmah birane i zaduživale predmete, a ovako se usložava postupak i ove odredbe treba zamijeniti nekim drugim odredbama. Zaključio je da je to sve što je imao da kaže.

Kandidatu Vukiću su postavile pitanja sudije Vrhovnog suda¹: Katarina Ourdić, Milenka Seka Žižić, Seka Piletić, Vesna Jočić, Marijana Pavićević, Nevenka Popović, Jelena Čabarkapa, Tatjana Ljujić i dr Vesna Vučković.

Sudija Katarina Durdić je postavila sljedeće pitanje: "U svom Programu rada ste istakli kao prvu tačku da bi preduzeli mjere na poboljšanju efikasnosti rada sudova. Sada imamo nedostajući kadar sudija, oko 59 sudija, a u budućnosti će to biti veći broj, a sa druge strane imamo slabo interesovanje mladog kadra za ovu profesiju. Rekli ste da kao jedan od uzroka u tome vidite činjenicu što se usložio proces izbora sudija. Vidite li i neke druge uzroke, i koje mjere biste preduzeli?"

Kandidat Vukić: "Odlično pitanje, jer se odnosi na srž problema. Prilikom izbora sudija, moramo da provjerimo njihova znanja i sposobnosti, ali svako pretjerivanje sa uslovima koje treba kandidat da ispuni, kao što je ova dodatna obuka pod nadzorom mentora, svakog ko želi da bude sudija odbija od tog poziva, jer se stalno otežavaju uslovi. Treba naći balans između potreba sudova da uposli kadar koji će odmah početi da radi sa kadrovima. Tako ćemo poboljšati i njihov ekonomski i socijalni položaj. Ne može se po manjim sudovima slati sudije iz gradskih sredina, a bez obezbjeđenja socijalno-ekonomske sigurnosti. Pod tim podrazumijevam adekvatnu zaradu i rješenje stambenog pitanja. Ne smijemo im postavljati nove uslove, jer ih tako destimulišemo. Prilikom oglasa za izbor sudija, treba naglasiti u koji sud treba popuna mjesta i da se tako odmah kandidatu, koji dode da radi garantuje ekonomsko-socijalna sigurnost."

Sudija Milenka Seka Žižić je postavila sljedeće pitanje: "Imamo gorući problem u crnogorskom pravosuđu koji postoji u radu Specijalizovanog odjeljenja Višeg suda u Podgorici, a sastoji se prvenstveno u broju nezavršenih predmeta. Koje mjere biste preduzeli i kako biste taj problem, koji je više nego evidentan, riješili?"

Sudija Seka Piletić je dodala da kandidatu Vukiću želi da postavi isto pitanje.

Kandidat Vukić: "Veoma složen problem, koji će u narednom periodu biti aktuelan. Treba ga rješavati tako što će u tom referatu da rade sudije koje su specijalizovane za krivičnu materiju i koje imaju iskustva u toj oblasti. Tu je ključni problem u onome ko bira sudije Višeg suda. Prilikom sprovođenja

Prema redoslijedu postavljanja pitanja na sjednici.

konkursa, treba da se uvede pravilo da se navede kakve su potrebe sudova prilikom izbora sudija. Ako je izbor za nedostajućeg sudiju u krivičnoj materiji, onda u toj situaciji treba prilikom izbora voditi računa da na ta radna mjesta budu izabrani ljudi koji su radili u krivičnom referatu. Naime, vrlo je nezahvalno i opasno postavljati sudije iz građanske materije, jer se tako sud dovodi u tešku situaciju. Pitanje je da li treba izvršiti specijalizaciju sudija, i to u dijelu koji se odnosi na krivičnu oblast i da li to postići formiranjem krivičnih sudova. Smatram da je način izbora sudija jedino rješenje. Ako je veliki broj predmeta, može li se to postići tako što će se aktom povećati broj sudija, s tim što je opet pitanje da li postoje prostorni uslovi da se održavaju sudjenja. Postoji potreba izgradnje Palate pravde i posebnih sudova, koji će maksimalno biti obezbijeđeni, ali prethodno je potrebno stvoriti uslove, a to su: zgrada, plate, te vodenje računa o kadrovskoj politici, koja je dragocjena. U Evropi se radi specijalizacija sudova i tako se lakše sprovodi postupak. Bez toga, uvijek ćemo biti u situaciji da ta sudjenja dugo traju i da nećemo imati efikasnost."

Sudija Seka Piletić je postavila sljedeće pitanje: "Tačno je da je to neki dugoročni plan, ali ovdje je koleginica ukazala da se radi o gorućem problemu u sudstvu, gdje Specijalno odjeljenje Višeg suda u Podgorici ima toliki broj predmeta, zbog čega je potrebna hitna reakcija, koja bi mogla da pokrene rješavanje tih problema. Ovo što ste naveli, to je nešto što slušamo godinama, kao na primjer da će se Palata pravde izgraditi i to slušamo od kada sam sudija, a dugo sam sudija. Šta biste preduzeli u nekom kraćem roku, kako bi se izašlo iz tog problema?"

Kandidat Vukić: "Preduzeo bih mjeru dobrovoljnog upućivanja sudija iz neposredno višeg suda, kako bi te sudije radile složene predmete. Drugo, izvršio bih izmjene akta o sistematizaciji povećanjem broja izvršilaca i vodio bih računa o kandidatima krivičarima prilikom izbora na sudijsku funkciju. Naime, prilikom odlučivanja u konkursu, taj proces treba da bude što efikasniji, da ne prolazi duži vremenski period. To su načini na koji se može riješiti taj problem, pored onih koraka na dugoročnom planu."

Sudija Vesna Jočić je postavila sljedeće pitanje: "U Programu rada, pod tačkom 1, naveli ste obavezu rješavanja starih predmeta i efikasan rad na svim ostalim predmetima... Imajući u vidu da sudije nijesu jednako opterećene, te da imamo drastičnu nesrazmjernost u opterećenosti, kako biste Vi postigli jednaku opterećenost, analizirajući broj predmeta u Krivičnom, Upravnom i Građanskom odjeljenju i broj predmeta po sudijama. Šta biste konkretno i koje mjere preduzeli?"

Kandidat Vukić: "Vodio bih računa da se ravnomjerno vrši raspodjela predmeta i zaustavljao raspodjelu čim se dode do nekog broja. Rješavati bi se stari predmeti, a preduzeo bih i veoma efikasnu mjeru, koja je postojala u prethod-

nom periodu u Višem sudu, gdje je bila određena naknada za prekovremeni rad za broj predmeta koji se redovno završava, a za sve preko toga sudije bi se nagradivale za duplu normu. Velika su naprezanja i za redovan rad, a posebno za vanredan rad. Sto se tiče opterećenosti u pojedinim referatima, ukoliko mislite na krivični referat, to je za sada ovakva situacija, ali dolazi brzo vrijeme kada će to da se promijeni i moramo biti spremni za takvu situaciju. U okviru organizacije Vrhovnog suda treba formirati potpuna odjeljenja: Gradansko, Krivično, Upravno i Privredno, a kada budemo imali dovoljan broj sudija i rasporedimo predmete, možemo efikasno raditi. Znam da će iz države kazati da je to skupo i da nema sredstava, ali to se mora obezbijediti kako bi se postigao rezultat. To je cilj države, da se zatvore poglavlja 23 i 24 i da više ne budemo u žiži javnosti, kao što smo danas. Dakle, u pravosude mora da se uloži da bi ono dalo rezultat. Prilikom popunjavanja sudijskih mjesta, od prvog stepena pa do Vrhovnog suda, treba voditi računa o kontinuitetu.”

Sudija Vesna Jočić je dodala da je saglasna sa tim koje će vrijeme doći, ali da je njeno pitanje bilo fokusirano na trenutnu situaciju

Kandidat Vukić: "Urgentno bi se pratila opterećenost sudija i zaustavijala raspodjela kod sudije koji je preopterećen. Uveo bi posebno nagradivanje za rješavanje tih predmeta, koje bi bilo na dobrovoljnoj osnovi."

Sudija Marijana Pavićević Je postavila sljedeće pitanje: "Svjedoci smo da javnost traži utvrđivanje odgovornosti sudija, kakav bi bio Vaš stav po tom pitanju? U vremenu u kojem živimo, kako bi trebalo analizirati rad sudija i rješavati probleme koji operećuju crnogorsko sudstvo.?"

Kandidat Vukić: "Što se tiče obaveza i odgovornosti, toga ima dosta i zakonom su propisani. U pogledu dodatne regulative u tom pravcu, koja se pojavljuje kao veting, odlučno sam protiv toga, jer postoje mehanizmi kontrole imovine od strane Agencije za sprječavanje korupcije i mi smo pod lupom javnosti. Prema tome, na taj način imamo mehanizme propisane Zakonom o Sudskom savjetu i sudijama u vezi kontrole rada, a imamo i dodatnu obavezu prema Agenciji za sprječavanje korupcije. Dodatna kontrola sudija bi bila pretjerana i dovela bi do toga da ovaj poziv bude nepopularan kod generacija koje žele da se bave ovim poslom. Ovaj poziv je vrlo težak, odgovoran i maksimalno izložen javnosti, naročito u krivičnim referatima i u privrednoj i gradanskoj materiji, kao i u upravnoj materiji. Bio bih protiv dodatnog normiranja odgovornosti sudija i utvrđivanja njihovog imovinskog stanja."

Sudija Nevenka Popović je postavila sljedeće pitanje: "Pažljivo sam slušala Vaše izlaganje, a jedan dio izlaganja mi je skrenuo pažnju. Naime, smatrate da je potrebno izmijeniti orijentaciona mjerila u pogledu utvrđivanja norme za sudije Vrhovnog suda. Zašto to smatrate potrebnim, znajući položaj Vrhovnog

suda i njegovu ulogu, te činjenicu da najsloženiji predmeti dolaze u rad Vrhovnog suda i koliko vremena je potrebno za rješavanje jednog predmeta, koji traje 20 i više godina. S tim u vezi, pitanje je kako se to nsože pretvoriti u broj za svakog sudiju pojedinačno i koliko bi to uticalo na efikasnost rada sudija Vrhovnog suda?"

Kandidat Vukič: "Moja izjava je bila usmjerena na prekovremeni rad, koji se sudijama plaća, uz osnovnu zaradu. Osnovna zarada sudije Vrhovnog suda je skoro identična sa zaradom sudije osnovnog suda i zato sam mislio da se orijentaciono odredi mjerilo za rješavanje predmeta u prekovremenom radu. Činjenica je da se kasni sa rješavanjem predmeta iz prethodnog perioda. Obećavam da neću insistirati na uvođenju orijentacionog mjerila, ali moramo donijeti odluku o tome koji broj predmeta mora da se riješi i da se opredijeli koliko to iznosi. U Višem sudu, to je bilo tačno precizirano i shodno tome se naknada sudijama određivala."

Sudija Nevenka Popović je napomenula da razlog postavljenog pitanja nije bio u tom pravcu, te da se ne mora davati takvo obećanje.

Sudija Jelena Čabarkapa je postavila sljedeće pitanje "Osjećam potrebu da kažem da smo svi svjedoci toga da se u posljednjih par godina, prilikom izbora sudija viših sudova, dešavalo da se za sudije u Viši sud u Bijelom Polju biraju sudije iz centralne ili južne regije, a da one putem internog oglasa budu kasnije rasporedene u Viši sud u Podgorici. Koji je Vaš stav o tome i da li bi nešto u tom pravcu mijenjali? Ovo pitanje psotavljam kroz prizmu prava na suđenje u razumnom roku i prava gradana na rješavanje njihovih pitanja pred pravosudem. Ovo pitanje je i s aspekta samog povjerenja javnosti u prvosudne institucije, jer znamo da je povjerenje u velikoj mjeri poljuljano."

Kandidat Vukić: "Svjestan sam toga i to je sistemsko pitanje uvedeno Zakonom o Sudskom savjetu i sudijama, koji propisuje dobrovoljno raspoređivanje sudija, a da se prilikom izbora ne vodi računa o tome odakle sudije dolaze Prilikom izbora, vodio bih računa o kvalitetu kadrova, spriječio bih mogućnost da poslije kratkog vremenskog perioda dode do izbora u sud iste instance u drugom gradu, jer je to način da se na mala vrata prelazi u sudove. Treba obezbijediti sudiju koji će na duži period obavljati funkciju u tom sudu, jer tako sud treba da daje rezultate. Ovo su primjeri koji bacaju sjenku na rad pravosude i o tome treba da vodi računa Sudski savjet. Ja ću, ako budem izabran, kao član Sudskog savjeta insistirati da se takve mogućnosti spriječe i ne dozovoli preseljenje sudije odmah po izboru u sud iste instance, preseljenje lica koje je faktički provelo vrlo kratak vremenski period u tom sudu, jer se time narušava ažurno postupanje suda."

Sudija Tatjana Ljujić je postavila sljedeće pitanje "U Programu rada ste naveli da rješavanje stambenog pitanja sudija mora biti prioritet, jer visina zarade ne daje mogućnost da rješavanje ovog pitanja bude putem uzimanja kredita, već na način kojim se ne bi ugrozilo izdržavanje porodice. Šta biste konkretno preduzeli tim povodom?"

Kandidat Vukić: "Obezbijedio bih normiranje u Zakonu o Sudskom savjetu i sudijama, da je država obavezna da sudijama riješi stambeno pitanje. Svake godine treba da budu konkursi za dodjelu stanova, jer zarada ne može riješiti to pitanje bez ugrožavanja izdržavanja porodice. Ne bi trebalo ovo pitanje rješavati kao što je to bio slučaj ranije sa stanovima u Podgorici, već drugačije. Napravljen je veliki pomak, ali tada je to urađeno na brz način, pri čemu taj Pravilnik nije sadržao sve odredbe kojima bi se zaštitila prava sudija. Prvo evidentirati, a onda u okviru budžeta da se traže sredstva za rješavanje stambenih pitanja sudija, jer sudija nema previše. Nije lako putovati i obavljati ove poslove. Dakle, treba voditi računa o stanovima i o lokaciji, koja mora da bude primjerena značaju funkcije i uslovima bezbjednosti, posebno zato što dolaze vremena kada će sudije biti ugrožene. Konačno, mislim i na zaposlene u sudu, jer samo zadovoljan čovjek može biti uspješan u svom poslu."

Vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda, dr Vesna Vučković je postavila sljedeće pitanje: "Molim Vas da pojasnite sljedeće. Na strani 10 Programa rada, u stavu 1 piše da bi Vaš predlog za rješavanje starih predmeta sadržao plan rješavanja na tromjesečnom nivou, na način što bi te predmete zadužio najbolji i najsikusniji sudija, uz naknadu zarade za efikasan *rad* na tim predmetima; te da bi se postupanjem na ovaj način došlo do pomaka u rješavanju ovih predmeta, što bi poboljšalo utisak javnosti o radu sudova. Već ste djelimično odgovorili na ovo pitanje i pomenuli naknadu za efikasan rad. Znamo da postoje naknade za prekovremeni rad i dodatno se objasnili sve u tom pravcu. Medutim molim da ovaj predlog pojasnite, jer imamo Plan rješavanja starih predmeta, koji donose svi sudovi, ali pojasnite kako da te predmete zaduži najbolji i najiskusniji sudija i ko će to da ocijeni*"

Kandidat Vukić: "Moj predlog se odnosi na svaku materiju posebno. Ovdje svi znamo koliko imamo radnog iskustva i koje predmete smo sve radili. pa se među nama zna koji ljudi postižu i efikasnost i odlične rezultate u radu. Prednost dajem onima koji su radili u sudu veliki broj godina. Niko ne može da poznaje privrednu materiju bolje od onih koji su proveli rad u toj materiji. Oni koji imaju efikasnost u radu, imaju i kvantitet i kvalitet. Tu treba uspostaviti određene kriterijume, ali je iskustvo značajno za rješavanje tih predmeta, kao i prethodni rad. Taj rad bi bio na dobrovoljnoj osnovi. Najbolji i najiskusniji sudija je onaj koji je dokazan i kao predavač i onaj koji obavlja odgovorne poslove u sudu, u okviru odjeljenja, ali to ne znači da su drugi manje iskusni i manje vrijedni."

Razgovor sa kandidatom, dr Rankom Vukićem je okončan u 11:20 časova

Konstatuje se da je kandidat, dr Ranko Vukić napustio Opštu sjednicu

Vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je odredila pauzu. u 11:20 h, sa napomenom da će se sjednica nastaviti u 11:30 h.

Nastavak Oašte sjednice Vrhovnog suda

Konstatuje se da je sudija Vrhovnog suda, Ana Vuković, kandidatkinja za predsjednika Vrhovnog suda, pristupila Opštoj sjednici, u 11:30 časova.

Vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je pročitala podatke iz biografije kandidatkinje Vuković, uključujući podatke o stručnom usavršavanju, dodajući da je Opštoj sjednici dostavljen i program rada kandidatkinje. Pozvala je kandidatkinju Vuković da, ukoliko želi, nešto doda, te da se osvrne na Program rada, prije nego što joj sudije postave pitanja.

Kandidatkinja Vuković je istakla da nema ništa da doda, napominjući da je bilo još edukacija, ali da sada nema potrebe za dodavanjem tih podataka

Zahvalila je na datoj riječi i ukazala da ima obavezu da objasni motiv kandidature. Prije svega motiv je jednostavan i proizlazi iz profesionalne odgovornosti i spremnosti da da lični doprinos započetim reformama pravosuda i da na taj način, koliko je to moguće, zajedno sa svim kolegama doprinese povratku povjerenja u pravosude, koje je u određenoj mjeri poljuljano. U priloženom programu dala je kratak osvrt, odnosno suštinski osvrt u odnosu na postojeće stanje, iznijela probleme koji su kočnica planiranim promjenama i kao takvi su se do sada predstavili u praksi. Ukratko, izložila je svoje videnje, počev od uloge Sudskog savjeta. Kazala je da joj je trodecenijsko iskustvo u pravosudu, a posebno više od 20 godina sudijskog staža u prvom stepenu, bilo od velikog značaja da sagleda sve objektivne probleme. Svima je poznato, da se svako od sudija svakodnevno susrijeće i ima priliku da te probleme osjeti u sopstvenom radu. Zbog toga, smatra da je ovaj njihov prikaz i objektivan, te da su problemi najvidljiviji u prvom stepenu.

Sudski savjet je ključan za kreiranje kadrovske politike u pravosudu. Uopšteno smatra da jeste u posljednjoj deciniji napravljen značajan pomak u unapređenju normativnog nivoa pravosuda, ali je evidentno da još nijesmo dovršili taj proces i da su pred nama brojni izazovi, prije svega obaveze koje smo prihvatili pristupanjem Evropskoj uniji. Tu su ključna dokumenta, koja sada ne bi izlagala, ali posljednja od njih je Strategija reforme pravosuda, koja se preklapa sa njenim Programom rada. Istakla je da je svim sudijama jasno

šta su problemi u normativnom dijelu, a šta u svakodnevnoj praksi, napominjući da je život kompleksniji od norme, zbog čega se ne može predvidjeti sve što će se desiti u budućnosti. Međutim, ne mogu se objektivno opravdati ovoliko česte izmjene procesnih zakona, kao i drugih propisa u situaciji da sada primjenjujemo neke standarde, koji su postojali kroz praksu uporednih sistema. Česte promjene su u dosadašnjem periodu stvorile konfuziju, iako je normativni okvir značajno unaprijeđen. Kod uloge Sudskog savjeta, koji je ključan za kreiranje kadrovske politike u pravosuđu, takode smatra da su neophodne normativne izmjene u pravcu demokratičnosti izbora sudija, sastava Sudskog savjeta, u svrhu depolitizacije, što su inače i preporuke relevantnih evropskih institucija. U tom pravcu je ukazala da, kada je današnja tema u pitanju, smatra da predlog Opšte sjednice u vidu jednog kandidata nije potpuna garancija demokratičnosti procesa i da bi bolje bilo da imamo više kandidata i da postoji motivacija da se kandidati prijave za izbor na ovu funkciju. Svjedoci smo svi uticaja izvršne vlasti, uticaja politike, pa bi trebalo proaktivnijim djelovanjem sudija i njihovim glasom, jasno se ograditi od takvih uticaja. Dakle, da se sudije kroz struku, a ima dosta sudija koji su stručni, posvećeni i imaju znanja, jer im dugogodišnje iskustvo daje za pravo da umiju, mogu i imaju hrabrosti da se odupru takvim uticajima

Kandidatkinja Vuković se osvrnula i na finansijsku nezavisnost, smatrajući da je to eksterni oblik nezavisnosti, jer se sudijska nezavisnost primarno ne uslovljava finansijskom nezavisnošću, ali da se mora poći od finansija kojima sudovi raspolažu. Svjedoci smo da se kreiranjem sudskog buždeta, koja je data izvršnoj vlasti, značajno utiče na konačnu realizaciju svih obaveza sudstva. U tom pravcu, treba izmijeniti normativni dio, odnosno boriti se, iako *nema* iluzije da će to u praksi biti uskoro sprovedeno, ali ukoliko se ne čuje glas sudija i ukoliko sudije ne daju doprinos da se ono u punom obimu i realizuje, onda nemamo ni pravo da reagujemo drugačije, odnosno da se pozivamo na objektivne probleme, koji postoje upravo zbog nedostatka finansijskih sredstava. S tim u vezi, misli na infrastrukturne probleme i elementarne objektivne probleme, koji usporavaju proces reformi. Prije svega, to se ogleda u konačnim rezultatima posljednjih godina, čemu su doprinijeli Covid i obustava rada advokata, što je dobro osjetila kao sudija Specijalnog odjeljenja Višeg suda u Podgorici, jer za godinu dana nije imala priliku da ude u sudnicu. U najvećem broju njenih predmeta bilo je preko 20 optuženih, sa svojim braniocima (okrivljeni su imali po 2 ili 3 branioca) nije bilo uslova da se ostvari procesni uslov da udu u sudnicu i započnu sudenje. Podsjetila je da su tada važili standardi udaljene distance, koja se morala obezbijediti, i pored njenog nastojanja posredstvom predsjednika suda, nije bilo moguće obezbijediti te uslove, zbog čega su odlagana sva *sudjenja* u nadležnosti Specijalnog odjeljenja Višeg suda u Podgorici, a zna se koji prioritet oni imaju. Navela je da se za to lično zalagala, bila svjesna da se u tako kratkom periodu ne može izgraditi zgrada i završiti mnoge druge adaptacije i bezbjednosni uslovi, posebno za

ova krivična djela, ali su u konačnom obezbijedili salu Skupštine Glavnog grada, s tim što je bilo problema, jer nije bilo bezbjednosnih uslova. Povoljnost je bila što je bila u blizini zgrade suda. Pojasnila je da je ovo ispričala, jer čak i ta prostorija nije imala adekvatne uslove u skladu sa zdravstvenim standardima. Takođe, nedostatak sudske policije, koja je mrtvo slovo na papiru od 2015. godine i volja policijskih službenika da pružaju te usluge, je izazivala sve ove probleme, što je rezultiralo veoma lošim rezultatima u toj oblasti, ne samo njenim, već kompletnog Specijalnog odjeljenja. Dakle, toliko nedostatak infrastrukture dovodi do ključnih problema u postizanju rezultata. Nema pretenzije da izmišlja nove prakse i predloge od postojećih u praksi, kada su u pitanju mjere za rješavanje efikasnosti rada sudova mobilnost sudija, delegacija, unapređenje sistema dostave, jer su sve te mjere u funkciji rješavanja ovog problema, ali shodno njenom videnju, tu fali jedna ažurna, kontinuirana kontrola, odnosno izvještavanje i praćenje svih tih planova koji su uslijedili u svakom konkretnom slučaju. Misli da je to dovelo do ovako lošeg rezultata, posebno u oblasti organizovanog kriminala. Zaostatak predmeta, stari predmeti, mehanizmi i načini rješavanja problema su davno uspostavljeni, ali opet, praćenje načina rješavanja i dalje sagledavanje uzroka zašto nije ostvaren rezultat, je izostao. To je ključna okolnost koja se nadovezuje na sve loše prakse. U tom smislu, imajući u vidu da je do skoro bila prvostepeni sudija Specijalnog odjeljenja Višeg suda u Podgorici, punih 11 godina na prste jedne ruke može prebrojati koliko je bilo sjednica sudija. Izostala je stručna rasprava, komunikacija, suočavanje sa problemom. Sve to doprinosi ažurnom i konstruktivnom rješavanju problema. Ukazala je da ne želi da upire prstom lično, ali da se moraju objektivno identifikovati problemi i naći zajednički način za rješavanje predmeta, jer ako nema ažurnosti i posvećenosti, onda moramo trpjeti kritiku, koja je opravdana.

Što se tiče organizacije sudova, iskristalisan je problem racionalizacije pravosudne mreže, koji zbog poznatih uzroka nije realizovan. Opet, imamo apsurd, jer po standardu Evropske unije imamo preveliki broj sudija, pa ponovo moramo sve prilagoditi našim uslovima kako bi obezbijedili standard zahtjevne demokratije. Evidentno je da u normativnom dijelu, a što se preslikava na probleme često usvojimo rješenje koje je neprimjenjivo u praksi, pa čekamo 5 godina da to objelodanimo kao zrelo za izmjenu ili modifikaciju i tako trpi konačan rezultat.

Kada je riječ o budžetu, kandidatkinja Vuković je navela da uvijek manje dobijemo i da treba da budemo proaktivniji, kako bi obezbijedili makar minimum sredstava, koji su garancija da ćemo obaveze preuzete iz ključnih dokumenata, na čije izvršenje smo se obavezali, i realizovati. Ako ne možemo obezbijediti jednu sudnicu, onda ne možemo očekivati da taj rezultat bude realno ispunjen. Postavila je pitanje zašto se uvijek bježi od teme da nemamo elementarne uslove za sudenje i zašto je uvijek ta tema po strani a bez to-

ga se ne mogu postići rezultati. Kazala je da optimalizacija nije završena, niti racionalizacija i da sve te preuzete obaveze stoje, ističući da pojedini, manji sudovi treba da se zatvore. Smatra da uvijek izostaje suštinska reforma, da moramo biti proaktivni i naći način da u sistemu podjele vlasti afirmišemo vladavinu prava, te da prioritarno sudije moraju odreagovati. Ukoliko izostane naša inicijativa na početku, konačno nismo dovoljno dorasli ovom poslu. Što se tiče jačanja efikasnosti pravosuda i transparentnosti, sistem je unaprijeđen, ali ako nemamo prave pokazatelje, ne možemo se suštinski baviti rješavanjem problema. Naš informacioni sistem i njegovu ocjenu, možemo vidjeti u svakom izvještaju Evropske unije, gdje se ukazuje na nedostatak pouzdanosti sistema. Svjesna je da su bila sredstva da se uredi sistem, ali do trenutka dok se to ne realizuje, moramo da radimo sa onim čime raspolažemo i kreiramo neke nove procedure i nove rokove. Kada podemo od toga, kada su u pitanju rješenja za stare predmete, ako su nepouzdana podaci o broju tih predmeta u izvještajima, onda je u startu naš pristup pogrešan. Takođe, ako su ti podaci uslovno tačni, onda imamo priliku da nisu ažurirani, da ne odgovaraju tom periodu i onda sve to dovodi do teškoća, odnosno zastoja u reformama i novih problema. Dalje je navela da je sudijama često bila potrebna usluga Stručne službe Sudskog savjeta u Specijalnom odjeljenju. zbog snimanja i saslušanja putem video linka, ali da se već istog tog dana, vrlo često dešavalo da ih kolege iz IT sektora obavijeste da tog dana propuštaju sudenje u više opština, jer postoji samo jedna služba na nivou Crne Gore. Navela je da je sve to poznato i da su to sve elementarni uslovi, koji komplikuju cijelu situaciju. Potrebno je uvesti procedure, sa jasnim rokovima i jasnom kontrolom i praćenjem učinka onoga što je bio rezultat tih procedura. Objektivnih problema ima, ali i subjektivnih. S tim u vezi, treba inovirati normativni dio u dijelu sudijske odgovornosti.

Kada je u pitanju infrastruktura sudskih zgrada, ona je takođe neupotrebljiva u smislu prave svrhe. Sve te inovacije i renoviranja zahtijevaju velika sredstva i moramo obezbijediti ta sredstva, da bi mogli da projektujemo ono što se od nas traži. Kandidatkinja Vuković je kazala da je nedavno prisustvovala seminarima u okviru Horizontalnog programa, gdje se izvještava o Službama za podršku žrtvama-svjedocima, a u praksi ona ne funkcioniše. Naime, u toj Službi je imenovana savjetnica, koja sjedi u njenoj kancelariji, koja nije znala da je raspoređena u tu Službu. Ne vodi se evidencija o tome, nemamo pristup zgradama za invalidna lica, nedovoljni su uslovi za saslušanje maloljetnih lica, a uočen je porast maloljetničke delikvencije. U okviru internacionalnog programa, na poziv američke Vlade, bila je u zgradi jednog suda u New York, te prostorije su prilagodene uzrastu djece, kako bi se umanjio taj štetni uticaj institucije. Mi smo daleko od tog nivoa, a ta posjeta je bila 2004. godine. Dakle, nakon 20 godina, mi nemamo, osim normativnih standarda, odgovarajuće uslove za saslušanje maloljetnih lica. Ne smijemo dopustiti da nam jedna presuda, koja je zakonita na drugim koracima padne na testu zbog ovih uslova.

Imajući u vidu da je vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda obavijestila kandidatkinju Vuković da je ograničeno vrijeme za razgovor sa kandidatom, pozvane su sudije da postave pitanja.

Kandidatkinji Vuković su postavile pitanja sudije Vrhovnog suda: Katarina Ourdić, Vesna Jočić, Seka Piletić, Nevenka Popović, Tatjana Ljujić, Marijana Pavićević, Jelena Čabarkapa i dr Vesna Vučković.*

Sudija Katarina Ourdić je postavila sljedeće pitanje: "U svom Programu rada ste istakli značaj Sudskog savjeta i načela nepristrasnosti rada sudija. Da li smatrate da bi profesionalizacija članova Sudskog savjeta iz reda sudija i uglednih pravnika, mogla uticati na unaprjeđenje rada tog organa u cilju postizanja jačanja uloge pravosuda?"

Kandidatkinja Vuković je odgovorila sljedeće: "Smatram da je to neophodno i hitno. Realno gledano, smatram da smo daleko od toga. Ključni razlog je u nedostatku motiva mladih kadrova da se prijave za sudijsku funkciju, od osnovnog pa do ostalih nivoa sudova, kao i kadrova Sudskog savjeta, naročito u društvenom kontekstu nesigurnosti i svih drugih narativa. *Smatram* da i za to trebaju finansijska sredstva, procedure i izmjene zakona. To treba hitno uraditi. Svi problemi su rješivi, neki u kratkom roku, a neki zaista zahtijevaju i normativne promjene i finansijska sredstva. Smatram da bi trebalo profesionalizovati rad sudija, koji su članovi Sudskog savjeta. Iskreno da kažem, smatram da učešće advokata u Sudskom savjetu, a posebno u Tužilačkom savjetu, ne doprinosi demokratičnosti sveukupnog procesa i radu pravosuda, i evidentan je konflikt interesa. Trebalo bi profesionalizovati funkciju člana, tako da advokati zamrznju svoju funkciju za vrijeme trajanja članstva, kako bi to doprinijelo radu i transparentnosti rada tog organa."

Sudija Vesna Jočić je postavila sljedeće pitanje: "Postaviću isto pitanje, kao i kolegi Vukiću. Šta biste uradili kao predsjednik Vrhovnog suda, kako bi sudije Vrhovnog suda bile jednako opterećene, imajući u vidu da sudije nijesu jednako opterećene, te da imamo drastičnu nesrazmjernost u opterećenosti. Kako biste Vi postigli jednaku opterećenost analizirajući broj predmeta u Krivičnom, Upravnom i Gradanskom odjeljenju, kao i broj predmeta po sudijama. Šta biste konkretno i koje mjere preduzeli?"

Kandidatkinja Vuković je odgovorila sljedeće: "To je polazna, elementarna obaveza. Svakako, mislim da ne treba puno vremena potrošiti na detekciju tih predmeta, jer svi vidimo tu razliku u opterećenosti sudija. Imam svoje videnje,

² Prema redosljedu postavljanja pitanja na sjednici.

a rješenje je jednostavno. Ukoliko ima objektivnih i subjektivnih problema, svi smo kao zajednica tu da pomognemo, iako imamo brojne obaveze. Takođe, ima i zamora usljed dužeg vremena disfunkcionalnog stanja, ali to se može postići na sjednicama odjeljenja, intenziviranjem komunikacije između sudija i predsjednika sudova i predsjednika svih sudova međusobno. Imamo i primjere iz uporedne prakse, nema drugačijeg načina, osim da se *ad hoc deluje*. Ako nemamo dovoljan broj sudija, ne možemo čekati izbore sudija, već da se hitno riješi izmjenama zakona taj problem. na najoptimalniji način. U Vrhovnom sudu sam tek počela sa vršenjem sudijske funkcije, ali ovo je karakteristika svih sudova. Sve sudije su demotivisane, što mi je poznato, jer sam upućena u rad sudija kroz kontrole. Neka je letargija u kontekstu svih dešavanja, pa pravosude ne može biti izdvojeno iz sveukupnog konteksta. Ja to vidim kao zajednički napor, jasnu proceduru i strategiju u okviru svakog odjeljenja i svakog suda. Poznato nam je rješenje u vidu delegacije predmeta i drugih mogućnosti, pri čemu svi ti mehanizmi imaju i mane i koristi. Naime delegacija predmeta je kritikovana kroz izvještaje, jer se smatra da utiče na princip slučajne dodjele predmeta, princip da sudija matičnog suda najbolje poznaje potrebe rješavanja predmeta. Međutim, sve mogućnosti treba sagledati i jedan mehanizam primijeniti u konkretnoj situaciji. Mislím da se takvi probleme mogu brzo rješavati.”

Sudija Seka Piletić je postavila sljedeće pitanje. 'U sudstvu, goruži problem je Specijalno odjeljenje VIšeg suda u Podgorici. Svjedoci smo objektivnih nedostataka zbog kojih to odjeljenje ne postiže rezultate na očekivanom nivou. Da li smatrate, imajući u vidu pozivanje javnosti i pojedinih stručnjaka, da treba formirati neku komisiju, koja bi izvršila uvid u predmete Specijalnog odjeljenja, da se vidi da li postoje neki nedostaci subjektivne prirode, koji bi ukazali na eventualnu sposobnost tih sudija da primjenjuju sve zakonske odredbe radi efikasnog rješavanja predmeta?’

Kandidatkinja Vuković je odgovorila sljedeće: "To pitanje otvara pitanje odgovornosti sudija. Tačno je da je mojim izborom i izborom brojnih kolega iz tog odjeljenja, došlo do izbora novog kadra. Kroz dvogodišnji rad u Apelacionom sudu, mogu prezentirati uvid u njihov rad. On nije pozitivan, najblaže rečeno i to moramo reći. Mislím da nije samo u pitanju neznanje, nego možda i neki drugi subjektivni razlozi. Primjetno je bilo nepostupanje tih sudija po uputstvima drugostepenog suda, donošenje odluke u ponovnom postupku i vraćanje predmeta već za mjesec dana, bez poštovanja nalaza Apelacionog suda. Vidjela sam na sajtu da se planira formiranje te komisije, mislím da je ona neophodna i da je to jedno od promptnih rješenja, odnosno pokušaja da se riješi problem. Novoizabrane sudije su govorile da prethodne sudije nisu ništa radile, ali ukazujem da su upravo te sudije radile u najizazovnijem periodu, o čemu sam već govorila. Međutim, sada je novi trenutak i mogu se postići neki rezultati, s tim što se mora voditi računa i o motivisanosti sudija. Ako nema

rezultata, mora se utvrditi da li su razlozi subjektivne ili objektivne prirode. Mora postojati balans između nezavisnosti i odgovornosti sudija.'

Sudija Nevenka Popović je postavila sljedeće pitanje "Da li to znači, s obzirom na takvo stanje u Specijalnom odjeljenju, da je u pitanju loša kadrovska politika, da li se biraju odgovarajuće sudije? Je li to odgovornost Sudskog savjeta zbog izbora sudija, jer je očigledno da postoji problem?"

Kandidatkinja Vuković je odgovorila sljedeće: 'Nemamo luksuz da kreiramo kadrovsku politiku onako kakva ona treba zaista da bude. Tako je kako je, raspiše se oglas i prijave se sudije. Možemo pričati o motivisanosti kandidata, ko se javlja i zbog čega, ali očigledno je da pojedini ne shvataju suštinu i značaj ovog posla, nekako olako preuzimaju obaveze, pa će se u hodu snaći. Na sjednici sudija Vrhovnog suda, prigovorila sam rasporedu poslova, zbog sopstvene odgovornosti, jer ne mogu preuzeti sve obaveze sa punim kapacitetom i prezentirati kao da sve znam, iako to nije tako. Zapazila sam da pojedine sudije jednostavno prelaskom u sud višeg stepena, budu zatečeni rasporedom u Specijalno odjeljenje. Pored toga, imamo svi komunikaciju, odrasli smo ljudi, sa advokatima i ružno se osjećam kada mi neko od kolega advokata prezentira preplašenost nekog sudije, nesnalaženje, pri čemu ne uzimam takva saznanja zdravo za gotovo. Ali u takvim situacijama, osjećam se kao da se o meni radi. Mi nemamo taj luksuz da kreiramo kadrovsku politiku i ima tu određene uloge i Sudskog savjeta, ali ako smo svjesni svih grešaka, iz datog kapaciteta, treba da napravimo impuls da motivišemo mlade ljude, jer je nedostatak sudija evidentan.'

Sudija Tatjana Ljujić postavila je sljedeće pitanje: "Šta ćete konkretno preduzeti u pogledu položaja sudija, vezano za zarade i penzije?"

Kandidatkinja Vuković je odgovorila sljedeće: Najmanje pažnje sam posvetila tom pitanju u Programu rada, ali i to pitanje je veoma važno. Nakon uloge Sudskog savjeta, predvidjela sam na listi prioriteta, na drugom mjestu finansijsku nezavisnost. Sudije kao što imaju obaveze, imaju i prava. Moramo se izboriti sa naša prava, kao i za prava sudske administracije. Ako ne podignemo prava na viši nivo, ne možemo očekivati ništa pozitivno. Jeste da se integritet narušio, ali ovo pitanje determiniše položaj sudija. Nme kaže ništa lično, u vezi rada dosadasnjih predsjednika sudova, ali želim da kažem da je moj utisak da se naš glas nije dovoljno čuo. Mi smo dovoljno pričali o svemu ovome, ali je jasno da se rezultati ne mogu tražiti od nas ako nisu ispunjeni ovi uslovi. Takode, izostao je zdravi kolegijalni razgovor. Smatram za sebe da sam pristupačna i volim da saslušam druge argumente, uporedim ih sa svojim i da dam doprinos. Još kao sudija osnovnog suda, inicirala sam mnoge akcije i za podstanarstvo i slično, ali od jednog dijela kolega naišla

sam na potcjenjivanje i drugu viziju. Mislim da treba svi da se liše ličnih nesuglasica i da zajednički reaguju na sve izazove."

Sudija Marijana Pavićević je postavila sljedeće pitanje: "Govorili ste o odgovornosti nosilaca sudijske funkcije, koja je neophodna i da treba pojačati normativni dio. Na šta ste konkretno mislili? U javnosti se pojavljuju zahtjevi za analizu rada sudija, utvrđivanje njihove odgovornosti i s tim u vezi vraćanje povjerenja u rad sudova. Koji je to normativni okvir u kojem bi se trebalo kretati i analizirati da li ima odgovornosti pojedinačnih sudija?"

Kandidatkinja Vuković je odgovorila sljedeće: "Naš normativni okvir je već uskladen sa standardima Evropske unije. Primjetno je da se neki disciplinski prekršaji preklapaju sa povredama Etičkog kodeksa sudija. Nemamo propisano da dva puta kršenje Etičkog kodeksa treba izjednačiti sa oblikom disciplinskog prekršaja. Takode, imamo izostanak mogućnosti da svi članovi Sudskog savjeta iniciraju disciplinsku odgovornost sudije, a u praksi se dešavalo da predsjednici sudova ne reaguju blagovremeno, pa javnost spočitava greške pojedincu sudiji ili sistemu, a Udruženje sudija se ni ne oglasi. Mi moramo sprovesti taj postupak, kako hipoteku lošeg pravosuda ne bi nosili na svojim ledima. Ako ste mislili na proces vetting, smatram da to ne bi bilo dobro rješenje. Čuli smo razne razloge i načine sprovođenja, ali moramo imati u vidu kadrove kojim raspolažemo. To je proces koji unaprijed nema svoju svrhu, već će proizvesti kontradiktornost. Ali, kroz pojačanje procedura, možemo sprovesti neku vrstu vettinga i odgovornosti i mislim da je ta vrsta problema lako rješiva."

Sudija Jelena Čabarkapa je postavila sljedeće pitanje: "Ukazali ste da je normativa uzrok mnogim problemima, sa kojima se sriječemo. Prilikom izbora sudija u više sudove, bila je pojava da se biraju sudije iz sudova centralne i južne regije za Viši sud u Bijelom Polju. Nakon toga, sudije se interno raspoređuju iz Bijelog Polja u Podgoricu. Koji je Vaš stav u odnosu na to pitanje i da li bi u tom pravcu nešto mijenjali. Ovo pitanje kandidujem uglavnom kroz prizmu blagovremenog ostvarivanja prava građana i njihovog prava na sudenje u razumnom roku, koje je temelj efikasnosti pravnog sistema i pravne sigurnosti, a time se i vraća povjerenje javnosti u rad sudova."

Kandidatkinja Vuković je odgovorila sljedeće: To je jedan od primjera disfunkcionalnosti sistema. Mislim da je takvo rješenje besmisleno, naročito u ovakvoj konstelaciji sistema pravosuda. Ljudi se biraju, a ne znaju gdje će biti raspoređeni. Drugi problemi su troškovi, nepovjerenje građana, kao i potreba za poštovanjem principa slučajne dodjele predmeta. To sve dovodi do gore situacije u odnosu na onu startnu, zbog koje je takvo rješenje i uvedeno. Pored toga, niko se ne bavi analizom primjene takvih mehanizama, kao ni u

slučaju primjene pravnog sredstva - kontrolnog zahtjeva. Mi imamo sve mehanizme i normativni okvir, ali sve funkcioniše disharmonično.'

Vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je postavila sljedeće pitanje: "U biografiji se navodi da ste članica Komisije za pravosudni ispit, kao i u podacima Sudskog savjeta. Na kojem predmetu ste ispitivač?"

Kandidatkinja Vuković je odgovorila: "Na pravosudnom ispitu ispitujem građansko procesno pravo."

Razgovor sa kandidatkinjom, sudijom Anom Vuković je okončan u 12:35 časova

Konstatuje se da je kandidatkinja, Ana Vuković napustila Opštu sjednicu

Tačka 2 Izbor Komisije za glasanje

Vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je podsjetila sudije da se, saglasno presudi Upravnog suda Crne Gore sudije ovog suda, koji su i kandidati, pozivaju da prisustvuju Opštoj sjednici i glasaju

Sudija Marijana Pavićević je istakla da postoji više puteva za poštovanje presude Upravnog suda. Tačno je da se navedena presuda bavi analizom glasanja, koje je bilo sprovedeno na Opštoj sjednici i utvrđuje da li je tada postignuta dvotrećinska većina za utvrđivanje predloga za izbor kandidata za predsjednika Vrhovnog suda. Smatra da Poslovníkom o radu nije propisano da kandidat koji je iz reda sudija Vrhovnog suda nema pravo glasa, zbog čega se ide u pravcu da se sudiji omogući glasanje. Međutim, ima i drugi pravni pristup, koji je po njenom mišljenju prihvatljiviji, da kandidati mogu biti i iz redova drugih sudova, ne samo sudije Vrhovnog suda, pa bi u toj situaciji ukupan broj sudija (19) trebalo smanjiti za broj kandidata koji su iz Vrhovnog suda, kako bi se izbjegla dvostruka diskriminacija, i od tog broja računati dvotrećinska većina. Misli da je to rješenje apsolutno u skladu sa presudom i da je ono jednako primjenjivo u svim situacijama koje mogu uslijediti. Takođe, smatra da treba da zauzmu ujednačeni pristup, za svaki javni oglas za izbor predsjednika Vrhovnog suda, a ne da se, u zavisnosti od toga ko su kandidati, mijenja način glasanja. S tim u vezi, ne može biti dileme u tome, da ako imamo kandidata izvan suda i kandidata iz suda, da on glasa, a drugi da nema pravo glasa, jer je to nedopustivo. U ovoj situaciji, ukoliko bi umanjili ukupan broj sudija, mi bismo imali podjednaku dvotrećinsku većinu za sve kandidate, bez obzira na to iz kojeg suda oni dolaze.

Vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je istakla stav da to pitanje sada ne treba otvarati, jer se mora izmijeniti Poslovnik o radu Opšte sjednice. U konkretnoj situaciji, ako danas bude utvrđen predlog za izbor kandidata, ne postoji problem sa glasanjem, a ako ne bude predloga, zbog budućih situacija mora se mijenjati Poslovnik o radu Opšte sjednice. Zaključila je da svakako postoji potreba za izmjenom Poslovnika o radu, ali da danas ne mogu da kažu da kandidati ne mogu da glasaju

Sudija Jelena Ružičić je postavila pitanje utvrđivanja potrebne većine ix odredbe člana 38 Zakona o sudovima, smatrajući da je ukupan broj sudija 17, odnosno broj sudija koje vrše sudijsku funkciju

Sudija Senka Danilović je ukazala da nije predviđena mogućnost ako je taj sudija o kojem se glasa ujedno i kandidat. Tačno je da sudija ovog suda ima pravo glasa, ali je pitanje da li ima, ukoliko je kandidat. Stoga, ključno je pitanje da li umanjiti ukupan broj sudija, ili dati pravo glasa ovim kandidatima

Sudija Marijana Pavićević je navela da je to i u skladu sa ovom presudom Podsjetila je da su razlozi presude Upravnog suda i da je ukupan broj sudija - 19, od kojih je potrebno računati dvotrećinsku većinu, ali ako imamo kandidate iz ovog suda, onda taj broj treba umanjiti. Mi ne znamo rezultate rada današnje Opšte sjednice. a može se ukazati potreba za nekom novom sjednicom po ovom pitanju, pri čemu ne znamo hoćemo li usvojiti novi Poslovnik o radu

Sudija Katarina Ourdić je kazala da ne smatra da se to postavlja kao sporno pitanje. Ukazala je da treba izabrati Komisiju za glasanje i izvršiti glasanje. Nakon toga, treba vidjeti da li hoće kandidati da glasaju, a ako hoće, njihovi glasovi se moraju računati.

Sudija Seka Piletić je izrazila stav da Opšta sjednica danas treba da izabere kandidata iz reda sudija Vrhovnog suda, a ne iz reda sudija drugih sudova Imajući to u vidu, smatra da treba dozvoliti kandidatima da glasaju.

Vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je navela da sudije Vrhovnog suda o ovom pitanju raspravljaju već godinama.

Nakon okončane diskusije, vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je stavila na glasanje predlog za izbor Komisije za glasanje, u sastavu od: sudije Zoran Šćepanović, kao predsjednika Komisije, te sudija Jelene Čabarkape i Jelene Ružičić, kao članica Komisije. Predložila je da sekretarka, Ksenija Jovčević Korać, bude zapisničarka Komisije.

Konstatuje se da je predlog usvojen jednoglasno, te da je izabrana Komisija za glasanje u navedenom sastavu.

Takode, konstatuje se da su kandidati za predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore, sudije dr Ranko Vukić i Ana Vuković su pristupili Opštoj sjednici.

Glasanje je počelo u 12:50 časova, a završeno u 12:56 časova.

Tacka 3 Utvrdivanje rezultata glasanja

Nakon završenog glasanja, Komisija za glasanje je utvrdila rezultate glasanja

Vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je objavila rezultate glasanja. Utvrđeno je da je glasalo 17 sudija i da je u glasačkoj kutiji pronađeno 17 glasačkih listića. Takode, utvrđeno je da ima 5 nevažećih glasačkih listića i 12 važećih glasačkih listića

Za kandidata za predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore, dr Ranka Vukića glasalo je 2 sudija, dok je za kandidatkinju Anu Vuković glasalo 10 sudija

Zapisnik o tajnom glasanju je sačinjen i čini dio spisa ovog predmeta.

Nakon objavljenih rezultata, sudija Jelena Ružićić je zatražila riječ. Istakla je da je iznenadena brojem nevažećih glasačkih listića, iako je takva situacija predviđena Poslovníkom o radu Opšte sjednice. Međutim, cijeneći sveukupnu situaciju, činjenicu koliko javnih oglasa do sada nije bilo uspješno da imamo kandidate iz našeg suda, smatra da je neko od kandidata zasluživao povjerenje. Dodala je da su svi propali oglasi iscrpili volju da se niko ne glasa. Napomenula je da je do kraja aprila rok za dobijanje IBAR-a te da je jedno od mjerila i izbor predsjednika Vrhovnog suda. S tim u vezi, sada se postavlja pitanje da li sudije Vrhovnog suda sprječavaju put evropskih integracija. Time se ruši integritet Opšte sjednice Vrhovnog suda i pitanje je da li su sudije odgovorne za sprječavanje toka evropskih integracija. Navela je da u Poslovníku postoji i odredba o ponavljanju glasanja, pa da se eventualno i ta mogućnost razmotri

Vršiteljka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda je pročitala odredbe člana 38 Zakona o sudovima i člana 35 Poslovníka o radu Opšte sjednice, kojim je propisano da ako se prijavilo više od dva kandidata, Opšta sjednica može odlučiti da se ponovi glasanje, pa time nisu ispunjeni uslovi u konkretnoj situaciji

Sudija Seka Piletić je podsjetila da su na te okolnosti sudije Vrhovnog suda ukazivale i ranije i postavljale pitanje kakvu sliku Opšta sjednica šalje javnosti

na ovakav način. Ovo je samo dokaz da očigledno sudije Vrhovnog suda ne žele nikog iz redova sudija ovog suda, već izvan suda

Sudija Ana Vuković je zahvalila kolegama koje su glasale za nju i kolegi, dr Ranku Vukiću, ali i onim kolegama koji su predali prazne listiće, što ostavlja njihovoj savjesti

Tačka 4

Utvrđivanje predloga za izbor predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore

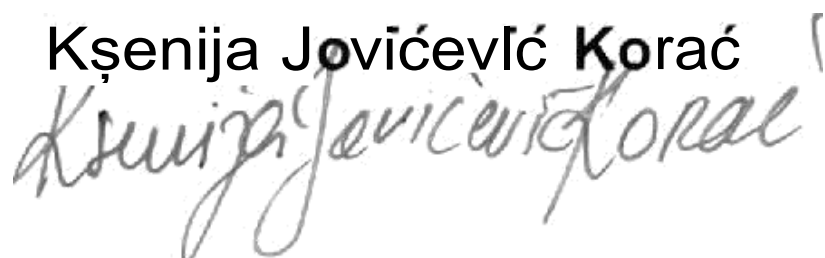
Konstatuje se da na Opštoj sjednici Vrhovnog suda Crne Gore nije utvrđen predlog da se za predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore izabere jedan od prijavljenih kandidata, imajući u vidu da nijedan od prijavljenih kandidata nije dobio potrebnu većinu.

Navedeno obavještenje će se dostaviti Sudskom savjetu, u najkraćem roku

Opšta sjednica Vrhovnog suda je okončana u 13:30 časova

Sekretarka

Kšeniya Jovičević Korać



PREDSJEDAVAJUĆA

dr Vesna Vučković

